

PODHORSKÝ HLÁSNIK

Mesačník obce Podhorie ročník 10 číslo
8 august 2013

„K štastiu sa ide naokolo cez druhých“ /Viktor Emanuel Frankl/

Tohtoročné horúce a suché leto je pre nás skúškou. Uvedomujeme si, aká veľmi dôležitá je voda, nielen pre nás, ale pre celú prírodu. Pod nohami nám šušti uschnutá nepokosená tráva. Vďační sme za každý tieň, za každý strom, ktorý ho robí a pochvaľujeme si, že bývame na dedine, kde je aj v takýchto horúčavách predsa len príjemnejšie ako v prehriatych panelákoch.

Lepšie je tu aj deťom, ktorí sú u svojich starých rodičov na prázdninách. A nielen kvôli vysokým teplotám. Starí rodičia majú väčšinou viac času i trpezlivosti a pochopenia pre svojich vnukov, ako mali kedysi pre svoje deti, keď sa museli ponáhľať do práce. S nadhľadom pozerajú na ich bežnosť, ktoré ich kedysi vytáčali a majú čas vypočuť ich sny... Je nesmierne dôležité medzi sebou hovoriť, človek s človekom, aby sme neprestali byť ľuďmi.

Úpadok a pád Rímskej ríše

Autorom tohto diela je jeden z najvýznamnejších britských historikov Edward Gibbon /1737 – 1794/. Zaoberal sa hlavne dejinami Rímskej ríše. Zostavil zoznam 20 javov, ktoré predchádzali zániku tejto civilizácie.

Niektoré sa podobajú tomu, čo vidíme aj dnes okolo seba.

1. Veľká väčšina ľudí preferuje zábavu pred prácou.
2. Tradičné úlohy otcov ako živiteľov rodiny sú spochybňované, množia sa rozvrátené vzťahy a slobodne žijúce matky bez otcov.
3. Seniori sú zanedbávaní. Ľudia sa starajú o domácich maznáčikov viac ako o svojich starých rodičov.
4. Literatúra a umenie sa stávajú bezduchými, vytvára sa planá zábava za každú cenu. Tzv. umelecké diela sú nepekne, nevkusné, nič nehovoriace, ale napriek tomu za ne bohatí platia horibilné sumy.
5. Čestná vojenská služba vlasti je odmietaná, spochybňovaná a následne zákonom zrušená.
6. Usilovne pracujúci ľudia sú zosmiešňovaní a vzorom sa stávajú populisty, pochybní umelci a tzv. celebrity.
7. Daňové zaťaženie obyvateľstva stále rastie a štát prerodzuje neúmerne vysoké čiastky. Ľudia sa neboja nepracovať, pretože štát sa vždy o nich nejako postará.
8. Úroveň vzdelania rapídne klesá.
9. Štátny dlh rastie do nikdy nesplateľnej výšky.
10. Prestáva sa vyrábať a pestovať, pretože výroba doma je veľmi drahá a potraviny a výrobky sa dovážajú zo satelitných krajín.
11. Kto sa dostal do pozície, že môže zo štátneho kradnúť, väčšinou tak robí. Tento zločin sa málo postihuje.
12. Počet a výchova detí je vnímaná ako obťažujúca a detí sa rodí stále menej.
13. Rokmi osvedčené mechanizmy chrániace poctivých pred podvodníkmi náhle zlyhávajú.
14. Verejné funkcie sa stávajú predmetom koristi a zisku, udeľujú sa za úplatky.
15. Storočiami predkov preverené hodnoty ako je česť, zmysel pre povinnosť, zodpovednosť, nadšenie pre prácu, pre dobročinnosť, zápal pre veci verejné, sú podceňované a zosmiešňované.
16. Šíri sa cynizmus.
17. Šíri sa plytvanie, nestriednosť, znevažovanie znalostí, zručností a poctivej práce.
18. Do krajiny prichádza veľké množstvo cudzincov.
19. Politici nadbiehajú ilúzii, ktorá si vynucuje zábavu a štátnu podporu /chlieb a hry/.
20. Občania stále na všetko nadávajú.

Zdroj: freeglobe.parlamentnilisty.cz/

SLOVO STAROSTU

Vážení spoluobčania, dôrazne vás chcem upozorniť na prísny zákaz vypúšťania žump do rigolov pri miestnych komunikáciách. Po obci sa šíri nepríjemný zápach z fekálií, čo iste nie je nikomu, zvlášť teraz v horúcich letných dňoch, príjemné. Nerešpektovanie tohto zákazu bude riešiť Obvodný úrad životného prostredia. Dúfam, že bude mať každý toľko uvedomelosti a ohľaduplnosti k druhým, že im nebude zápachom znepríjemňovať život v obci.

V súčasnosti sa realizuje projekt Bezpečnostný kamerový systém ako prevencia proti kriminalite v obci. Spustený do prevádzky bude ešte v tomto mesiaci. Snímať sa bude okolie OÚ, stred obce, pri škôlke, pri družstve a na otočke pri vleku.

Vrchol leta už máme za sebou, dúfam, že ste si oddýchlí a nabrali nových síl, prajem vám všetkým veľa zdravia a pozitívnej energie do ďalšieho obdobia.

OBNOVENÝ HISTORICKÝ KRÍŽ

V tomto jubilejnom roku, kedy sme si pripomínali 1150. výročie príchodu svätých Cyrila a Metoda a 620. výročie prvej písomnej zmienky o obci Podhorie, získala obec finančné prostriedky zo Žilinského samosprávneho kraja na obnovu historického kamenného kríža a realizáciu sa podarilo stihnúť do osláv

obecných hodov, ktoré prebiehali práve pri tomto kríži. Kamenný kríž stál pred starou školou na strede obce od roku 1910. Starostom obce bol v tom čase Ondrej Súľovec. V školskej kronike to opisuje pani učiteľka Karolína Brüstleová takto:

V roku 1910 sme si objednali kamenný kríž, lebo nám starý drevený tiež zostal v plameňoch. Vysokodôstojný pán biskup vyslal nám na posviacku p. dekana Blažek z Rosiny a na posviacku ochotne nám ustálil štvrtú nedeľu v máji.

Už týždeň predtým som po vyučovaní a cez večierky začala prípravy robiť, vencie viť, asi 50 metrov. Ľudia, keď videli zo školy toľko vencov nosiť, čudovali sa, keď som toľko uvila.

Dva dni pred posviackou prišiel kolega z Lietavy a 4 žrdky 4 – 5 m zahlobil do zeme a tri vozy jedličiek. Kríž krásne ozdobený stál ako v jednom lese a pred krížom pekný oltárik. Odtiaľ jedličky z oboch strán až na kraj dediny, kde slávobrána bola postavená.

V deň posviacky popoludní čakala školská mládež pri bráne privítať pána dekana Blažeka. Najprv ho vítal starosta našej obce, potom moja malá krstná, žiačka mojej školy po maďarsky ho vítala, že celkom dojatý bol a slzy mu zaliali oči. Sprievod šiel ku krížu, kde sa posviacka odbavovala.

Koncom 70-tych rokov 20. storočia sa na strede obce, na mieste, kde stála stará zvonica a kamenný kríž, začala stavať predajňa Jednoty. Kríž a zvonica museli byť odstránené. Navrhli ich premiestnenie na okraj obce smerom k cintorínu. Kríž sa pri premiestňovaní značne poškodil, na viacerých miestach bol popraskaný. Namiesto zvonice bola postavená

maličká kaplnka svätých Cyrila a Metoda. Posvätil ju nitriansky biskup J.E. Ján Pázstor 5. júla v roku 1980. Správcom farnosti bol vdp. Milan Kavor. Predsedom MNV bol Jozef Masný. Kamenný kríž je jedinou historickou pamiatkou obce. Na kríži je nápis:

KU CTI A CHVALE BOZEJ POSTAVIT DALI OBCANJA PODHORSZKY ROKU 1910

KRONIKA

Novú rodinu si založili: Monika Šupejová a Michal Vrábel.

Narodil sa Jakub Trnovec a Lukáš Sirý. Rodičom srdečne blahoželáme.

Zomrela Vincencia Padyšáková vo veku 92 rokov.

PODHORČAN

Súbor Podhorčan sa prvý krát predstavil pri príležitosti Dňa matiek v Kultúrnom dome v Podhorí v roku 2009. Začínal s pätnástimi členmi – asi rovnakým počtom mužov a žien. Sprevádzajú ich nadaní akordeonisti – na začiatku žiaci 8. triedy, onedlho tretiaci na strednej škole. Účinkovali na rôznych slávnostných príležitostiach v obci – na obecných hodoch, vyhodnotení literárnej súťaže, stavaní, či váľaní obecného mája, úcte k starším, z príležitosti Dňa matiek, otvorenia multifunkčného ihriska, ale dôstojne poslúžia svojim spevom aj pri pohreboch a bohoslužbách. Zúčastnili sa na viacerých podujatiach mimo našej obce – na Gospelfestivale a Letných slávnostiach v Lietave, v Rajeckých Tepliciach, v Jasenovom, v Turí a pod. Okrem vynikajúcej hudby a spevu súbor predvádza aj podhorský kroj, ktorý si sami povyšivali a ktorý má veľa obdivovateľov. Spievali v ňom na obecných hodoch, reprezentovali našu farnosť na púti na Skalke pri Trenčíne a naposledy na Letných slávnostiach v Lietave. Šíria dobrú náladu a zároveň aj dobré meno našej obce.

DOM Č. 17

V roku 1938 žil v dome č. 17 Pavel Marek /1893/, Pavlína, rod. Súlovcová /1896/, Pavlína Masná /1919/, Mareková Anna /1930/, Jozefa /1933/ a Pavel /1936/.

Pavel Marek /1893/, syn Jozefa Mareka a Márie, rod. Makukovej, sa oženil so Zuzanou Masnou, sestrou Alojza Masného, mali dcéru Emíliu, ktorá zomrela ako 12 ročná. Keď mu zomrela manželka, oženil sa druhý raz s dvojnásobnou vdovou Pavlínou, rodenou Súlovcová, ktorá si so sebou priviedla dcéru

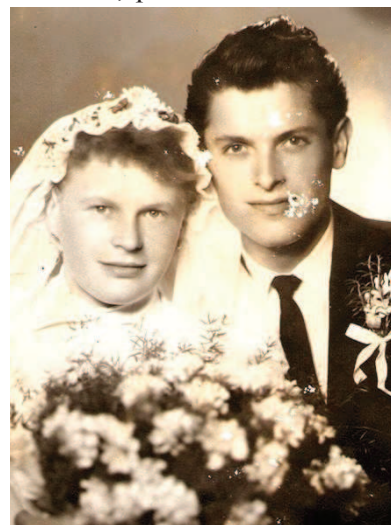
Pavlinu Masnú /1919/, jej otec bol Ján Masný /1894 – 1927/, syn Antona Masného /1849 -1927/, ktorého volali Antoško. Pavlína sa vydala do Doblejov za Jána Masného /1917 -1988/ , odsťahovali sa do nového domu a mali spolu dcéru Melániu /1940/, ktorá sa vydala za Michala Kucku, Gertrúdu /1943/, ktorá sa vydala do Lietavy za Antona Gašpierika, syna Jána /1951 - 2003/, ktorý si zobral za manželku Martu Koššovú a dcéru Máriu.

Pavel a Paulína mali dcéru Annu, ktorá sa vydala za Pavla Koššu, postavili si dom na Drahách a mali deti Janku, Jána, Grétku, Františka a Alicu. Dcéra Jozefa sa vydala za Václava Kmetika, postavili si dom Pod Brezím a mali syna Pavla, Václava a dcéry Danku a Ľubku. Syn Pavel s manželkou Annou mali synov Františka a Pavla a dcéry Soňu a Danku.

Jozef Marek, brat Pavla /1893/ mal chalupu vedľa, ženu mal Veroniku,

rodenú Tatarkovú. Mali štyri dcéry. Máriu odišla do Čiech, Emília sa vydala za Štefana Koššu, Margita sa vydala za Gažúra zo Zbýňova. Oľga bola hluchonemá, vyučila sa v ústave v Kremnici za krajčírku a tam sa aj zoznámila so svojim manželom, ktorý pochádzal asi z Jablonice, on trochu rozprával, dorozumievali sa hmatom mali dcéru Irenku, ktorá býva v Žiline a aj svoju matku s láskou doopatrovala, *Oľga neskôr aj oslepla, ale vedela aj takto postihnúť šiť, ba aj do ihly si navliecť, ušila svokrovi košeľu celkom sama, keď jej zomrela mama,*

išla si do izby zobrat' čierne šaty, tie si obliekla a až potom začala plakať Hoci bola postihnutá, bola rozumná a statočná, zomrela v Žiline pri dcére.

Gažúrovci si postavili murovaný dom, starú chalupu zbúrali. Mali dcéry Annu a Melániu, synov Jozefa, Štefana, Jána a Pavla.

Foto: pohľad na Marekovské domy a humno, Paulína Masná, Pavel Marek s manželkou Annou, Margita Gažúrová, rodená Mareková.

DOM Č. 18

V roku 1938 mal popisné číslo 18 dom Dankovcov. Býval v ňom Jozef Danko /1885/, jeho manželka Róza rodená Turjanová /1884/, ktorá pochádzala z Lietavskej Lúčky, synovia Rehor /1916/, Ferdinand /1921/, Emil /1924/ a Dominik /1928/. Dcéry už boli vydaté – Anna v Lietave u Furmánkov a Paulína sa vydala za Ondreja Súlovca.

Dom bol murovaný, dal ho postaviť Ondrej Danko, Jozefov otec, ktorý zomrel v roku 1932. Mal ženu zo Svinnej a vychoval šesť detí: Alojz, Matúš, Jozef, Tekla, Agáta, Karolína. V roku 1912 sa stal podhorským richtárom. /Ondrejov starý otec Ján Danko bol richtárom do roku 1850, je to najstarší údaj o podhorskom richtárovi zistený pri bádání v Štátnom archíve./ Syn Alojz sa priženil do Lietavskej Lúčky, Matúš si po návrate z Ameriky postavil vlastný murovaný dom, Tekla sa vydala za Mikuláša Masného – Dobleja, Karolína do Chodelkov, Agáta sa osamostatnila a v rodičovskom dome zostal Jozef so svojou rodinou. Všetci si ho pamätajú ako

dobrosrdečného, pokojného človeka.

Jozefov syn Rehor zomrel, Ferdinand si postavil dom v Kopcoch, kam sa presťahoval so svojou manželkou Máriou, rodenou Koričárovou a ich deťmi a najmladší syn Dominik, ktorý bol prvým inžinierom v Podhorí, sa oženil s učiteľkou Kerestúrovou, mali tri deti a bývali v Poprade. Náhle zomrel ako 34 ročný. V rodičovskom dome ostal bývať syn Emil, ktorý dom prestaval do súčasnej podoby. S manželkou Cecíliou, ktorá pochádzala zo Závadky, mali štyri deti. Kamil si zobral za manželku Emíliu Chobotovú, postavili si dom na Hornom konci, Božena sa vydala do Lietavskej Lúčky, Jaroslav sa priženil do Babkova, Anna sa vydala do Žiliny. Po smrti rodičov dom ostal prázdny. *Na fotografii Jozef Danko pred svojím domom.*